

719

Besluit van 15 september 1994 tot wijziging van het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 6 april 1994, GVC/ADT 94.1620, mede namens Onze Minister van Economische Zaken;

Gelet op richtlijn nr. 92/41/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 15 mei 1992 tot wijziging van richtlijn nr. 89/622/EEG van die Raad van 13 november 1989 (Pb EG L 359), betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-Staten inzake de etikettering van tabaksprodukten (Pb EG L 158), alsmede gelet op artikel 2, eerste lid, van de Tabakswet;

De Raad van State gehoord (advies van 20 juni 1994, nr. W.13.94.0214);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 25 augustus 1994, GVE/ADT 944442, uitgebracht mede namens Onze Minister van Economische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten¹ wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 1 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het tweede lid wordt na «sigaretten» ingevoegd: en shag.
2. Na het tweede lid worden, onder vernummering van het derde en vierde lid tot vijfde en zesde lid, twee nieuwe leden ingevoegd, luidende:
 3. Op de verpakking van andere voor roken bestemde tabaksprodukten dan die, bedoeld in het tweede lid, wordt tevens een van de volgende aanduidingen gebezigd:
 - a. «Roken veroorzaakt kanker.»;
 - b. «Roken veroorzaakt hart- en vaatziekten.»;
 - c. «Roken veroorzaakt dodelijke ziekten.»;
 - d. «Roken schaadt de gezondheid van uw medemens.».
 4. Op de verpakking van niet voor roken bestemde tabaksprodukten wordt tevens de volgende aanduiding gebezigd: «Veroorzaakt kanker.».
 3. Het zesde lid (nieuw) komt te luiden:
 6. Bij de aanduidingen, bedoeld in het eerste tot en met vierde lid,

wordt vermeld «k.b.», met daarachter de datum van de beschikking van Onze Minister van Justitie tot plaatsing van de tekst van het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten in het Staatsblad en «Stb.», gevolgd door het nummer van het Staatsblad waarin deze beschikking is geplaatst.

B

In artikel 2 wordt, onder plaatsing van het cijfer 1 voor de bestaande tekst, na «sigaretten», ingevoegd: en shag. Toegevoegd wordt een nieuw lid, luidende:

2. Op de verpakkingseenheden van elk merk van de tabaksprodukten, bedoeld in artikel 1, derde lid, wisselen de aanduidingen, bedoeld in dat lid, elkaar zodanig af dat elke aanduiding daarop met een nagenoeg gelijke frequentie voorkomt.

C

In artikel 3 wordt «derde lid» vervangen door: vijfde lid.

D

Artikel 4 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het derde lid komt te luiden:

3. Op de verpakking van andere tabaksprodukten dan sigaretten worden de aanduidingen, bedoeld in artikel 1, eerste tot en met vierde lid, gedrukt of aangebracht zonder de mogelijkheid van verwijdering en duidelijk zichtbaar, goed leesbaar, onuitwisbaar en op een duidelijk zichtbare plaats tegen een contrasterende achtergrond. Zij worden niet door andere aanduidingen of afbeeldingen verborgen, bedekt of gescheiden. Elke aanduiding beslaat ten minste 1 procent van het totale oppervlak van de verpakking. Op de verpakking van shag bevinden de aanduidingen, bedoeld in artikel 1, tweede lid, zich op het andere grote verpakkingsoppervlak dan dat waarop de aanduiding, bedoeld in het eerste lid van dat artikel, is aangebracht.

2. In het vierde lid wordt «derde lid» vervangen door: vijfde lid.

E

Artikel 6 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. Tabaksprodukten waarvan de verpakking niet in overeenstemming is met dit besluit, mogen bedrijfsmatig worden verstrekt of daartoe aanwezig zijn tot 1 juli 1996, mits zij zijn verpakt vóór de laatste dag van de tiende maand na de maand waarin dit besluit in het Staatsblad is geplaatst.

2. Toegevoegd wordt een nieuw derde lid, luidende:

3. Onverminderd het tweede lid mogen sigaren waarvan de verpakking een oppervlakte heeft die gelijk is aan of groter dan 420 vierkante centimeter en voldoet aan artikel 1, eerste, derde en zesde lid, en aan artikel 4, derde lid, met uitzondering van de derde volzin daarvan, bedrijfsmatig worden verstrekt of daartoe aanwezig zijn tot 1 juli 1997, mits zij zijn verpakt vóór 1 juli 1996.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 8 november 1994, nr. 215.

ARTIKEL III

De tekst van het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten wordt in het Staatsblad geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 15 september 1994

Beatrix

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. Borst-Eijlers

De Minister van Economische Zaken,
G. J. Wijers

Uitgegeven de *elfde* oktober 1994

De Minister van Justitie,
W. Sorgdrager

NOTA VAN TOELICHTING

De Raad van de Europese Gemeenschappen heeft op 15 mei 1992 richtlijn nr. 92/41/EEG (Pb EG L 158) vastgesteld. Deze richtlijn strekt tot wijziging van richtlijn nr. 89/622/EEG van 13 november 1989 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-Staten inzake de etikettering van tabaksprodukten (Pb EG L 359). Deze wijziging bevat, behoudens een verbod op het in de handel brengen van bepaalde tabaksprodukten voor oraal gebruik – welk verbod in een nieuw in de Tabakswet in te voeren artikel zal worden geïmplementeerd –, uitbreiding van de voorschriften betreffende de etikettering van andere tabaksprodukten dan sigaretten.

Richtlijn nr. 89/622/EEG is geïmplementeerd in het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten. In verband met de wijziging van die richtlijn dient het Aanduidingenbesluit te worden aangepast. Het onderhavige wijzigingsbesluit voorziet daarin.

De wijziging heeft in de eerste plaats betrekking op de aanduidingen op de verpakking van shag en de afwisseling daarin (zie artikel 1, punt 3, onder b, van richtlijn nr. 92/41/EEG, strekkende tot invoeging van een nieuw lid 2 bis in artikel 4 van richtlijn nr. 89/622/EG.

Ingevolge het nieuwe lid 2 bis, onder a, van artikel 4 van de richtlijn zullen, zoals dat ook geldt ten aanzien van de verpakking van sigaretten, ten aanzien van de verpakking van shag, naast de dwingend voorgescreven specifieke waarschuwingen als «Roken veroorzaakt kanker» en «Roken veroorzaakt hart- en vaatziekten», genoemd in onderdeel A van bijlage I bij de richtlijn, een of meer specifieke waarschuwingen, voorkomend op de lijst van onderdeel B van die bijlage, moeten worden gehanteerd. Artikel I, onderdeel A, van het onderhavige wijzigingsbesluit, voorziet daarin. Gekozen is voor dezelfde specifieke waarschuwingen als artikel 1, tweede lid, van het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten ten aanzien van de verpakking van sigaretten hanteert. Deze specifieke aanduidingen dienen op het andere grote oppervlak van de verpakking van shag te worden aangebracht dan dat waarop de algemene waarschuwing «Brengt de gezondheid ernstige schade toe» (genoemd in artikel 4, eerste lid, van de richtlijn, en, in het verlengde daarvan, in artikel 1, eerste lid, van het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten) staat.

Laatstbedoeld voorschrift is verwerkt in de laatste volzin van het nieuwe derde lid van artikel 4 van het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten (zie artikel I, onderdeel D, van het onderhavige besluit). Voorts zullen ingevolge artikel 4, lid 2 bis, onder a, van de richtlijn specifieke waarschuwingen op de verpakking van shag met een bepaalde frequentie moeten worden afgewisseld. Artikel I, onder B, van het onderhavige besluit, strekkende tot wijziging van artikel 2 van het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten, bevat de implementatie van dit voorschrift van de richtlijn. Artikel 2 van het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten bevat reeds de implementatie van een identiek voorschrift in de richtlijn ten aanzien van de verpakking van sigaretten.

Ingevolge het nieuwe lid 2 bis, onder b, van artikel 4 van de richtlijn dienen op de verpakking van sigaren, cigarillos, pijptabak en andere voor roken bestemde tabaksprodukten, sigaretten en shag daaronder niet begrepen, specifieke waarschuwingen te worden aangebracht. De vier waarschuwingen die in dit verband kunnen worden gehanteerd, zijn opgenomen in de nieuwe bijlage II bij de richtlijn. Twee van deze waarschuwingen zijn exact dezelfde als die welke worden genoemd in onderdeel A van bijlage I. De twee andere zijn ontleend aan de lijst van bijlage I, onderdeel B. Op de verpakkingseenheden van de desbetreffende

merken van vorenbedoelde tabaksprodukten dienen de vier waarschuwingen elkaar af te wisselen. Gekozen is voor een nagenoeg gelijke frequentie van afwisseling.

Artikel 4, lid 2 bis, onder b, van de richtlijn is geïmplementeerd in artikel I, onderdeel A, van het onderhavige besluit, strekkende tot invoeging van een nieuw derde lid in artikel 1 van het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten, en onderdeel B, strekkende tot toevoeging van een tweede lid aan artikel 2 van laatstbedoeld besluit.

Onderdeel c van het nieuwe lid 2 bis van artikel 4 van de richtlijn bevat het voorschrift dat op de verpakking van niet voor roken bestemde tabaksprodukten de waarschuwing «Veroorzaakt kanker» wordt aangebracht. Dit voorschrift is geïmplementeerd in artikel I, onderdeel A, van het onderhavige besluit, voor zover het strekt tot invoeging van een nieuw vierde lid in artikel 1 van het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten.

Het nieuwe lid 3 van artikel 4 van de richtlijn bevat de mogelijkheid voor de Lid-Staten om ook op de verpakking van andere tabaksprodukten dan sigaretten aan te geven van welke instantie de waarschuwing uitgaat. In de tekst van het ontwerp-besluit zoals dat op 22 december 1993 aan de Eerste en de Tweede Kamer is voorgelegd en op 3 januari 1994 in de Staatscourant is bekend gemaakt, ontbrak een dergelijke bronvermelding. In het commentaar van de tabakverwerkende industrie van 31 januari 1994 op het ontwerp-besluit wordt evenwel gemeld dat de industrie hecht aan bronvermelding en wel aan die welke op de verpakking van sigaretten en shag wordt gehanteerd (k.b. plus datum en Stb. plus nummer). Bij nader inzien hebben wij besloten aan deze wens van de industrie tegemoet te komen. Dit betekent wel dat op de uitgifte van het desbetreffende Staatsblad zal moeten worden gewacht alvorens met de productie van de nieuwe verpakkingen kan worden begonnen. De overgangperiode voor de tabakverwerkende industrie zal derhalve op een later tijdstip moeten ingaan dan was aangegeven in het ontwerp van het onderhavige besluit dat is bekendgemaakt in de Staatscourant. De bepaling die de overgangperiode regelt, is daartoe aangepast.

Artikel 4, vijfde lid, van richtlijn nr. 89/622/EEG bevatte voorschriften omtrent de wijze waarop de algemene waarschuwing «Brengt de gezondheid ernstige schade toe», genoemd in het eerste lid van dat artikel, op de verpakking van andere tabaksprodukten dan sigaretten moest worden aangebracht. Deze voorschriften zijn in artikel 4, derde lid, van het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten geïmplementeerd.

Artikel 1, punt 3, onder d, van richtlijn nr. 92/41/EEG, strekkende tot vervanging van het vijfde lid van artikel 4 van de richtlijn, brengt hierin in twee opzichten verandering. In de eerste plaats dienen nu ook de specifieke waarschuwingen op de voorgeschreven wijze te worden aangebracht. In de tweede plaats dient een waarschuwing op de verpakking ten minste 1 procent van het totale oppervlak van de verpakking te beslaan.

Het nieuwe vijfde lid van artikel 4 van de richtlijn is verwerkt in artikel I, onderdeel D, van het onderhavige besluit, strekkende tot opnemng van een nieuw derde lid in artikel 4 van het Aanduidingenbesluit tabaksprodukten.

Het ontwerp-besluit zoals dat voor advies aan de Raad van State is voorgelegd, bevatte in artikel 4, vierde lid, voor bepaalde verpakkingen van sigaren een uitzondering op de in het derde lid van dat artikel geïmplementeerde eis van artikel 4, vijfde lid, van de richtlijn. Deze bepaling was opgenomen om de sigarenfabrikanten in staat te stellen op dat punt aan het Aanduidingenbesluit te voldoen. Zij hebben te maken

met een grote verscheidenheid in het formaat van verpakkingen van sigaren.

De norm van de richtlijn zou voor 20% van de verpakkingen van sigaren in de praktijk problemen opleveren. Voor 15% heeft de sigarenindustrie zelf een oplossing gevonden. Dit betekent dat nu nog ongeveer 5% van de Nederlandse productie, bestemd voor binnenlandse afzet tot 1 juli 1996 niet aan de oppervlakenorm van 1% kan voldoen. Tot die tijd krijgt de sigarenindustrie, ingevolge het nieuwe derde lid van artikel 6, de gelegenheid om – door vermindering van het aantal verpakkingsvariëteiten, rationalisering van het assortiment en het ontwikkelen van meer flexibele verpakkingslijnen – aan de in de richtlijn gestelde norm te voldoen.

Met betrekking tot de etikettering van andere tabaksprodukten dan sigaretten, wordt nog het volgende opgemerkt. Het is bij alle betrokkenen bekend dat de Europese Commissie in een verklaring, opgenomen in de notulen van de vergadering van de Raad van Ministers van 13 november 1989 waarbij richtlijn nr. 89/622/EEG werd vastgesteld, heeft aangegeven dat een waarschuwing op de accijnszegel mag worden aangebracht, mits de waarschuwing voldoet aan de voorwaarden die de richtlijn ter zake van de aanbrenging stelt. In dit verband wijzen wij er op dat volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie de objectieve draagwijdte van regels van gemeenschapsrecht slechts uit deze regels zelf volgen, rekening houdend met hun context. Een verklaring van de Europese Commissie kan daarop geen enkele invloed hebben. Aan zo'n verklaring kan derhalve geen rechtskracht worden ontleend.

Voor sigaren, pijptabak of pruimtabak voldoet de accijnszegel naar onze mening aan de in artikel 4, vijfde lid, van de gewijzigde richtlijn opgenomen eisen betreffende de duidelijk zichtbare plaats, de contrasterende achtergrond en de goede leesbaarheid en de onuitwisbaarheid van de waarschuwingen. Hetzelfde geldt naar onze mening voor de eis dat de waarschuwing niet mag zijn verborgen, bedekt of gescheiden door andere aanduidingen of afbeeldingen. Op grond van de artikelen 45, eerste lid en 47, eerste lid van de Uitvoeringsregeling accijns, Stcrt. 1991, 252, die betrekking hebben op de bevestiging van accijnszegels op de verpakking van tabakasprodukten, voldoet de accijnszegel aan de eis dat de waarschuwing niet kan worden verwijderd.

Het onderhavige besluit brengt lasten voor het bedrijfsleven met zich mee. De fabrikanten of importeurs van andere tabaksprodukten dan sigaretten zullen zorg moeten dragen voor de aanduidingen op de verpakking van die produkten overeenkomstig dit besluit. Aangezien het onderhavige besluit niet meer behelst dan de implementatie van (een deel van) een EG-richtlijn zijn die lasten alleen daaraan toe te schrijven.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. Borst-Eilers

De Minister van Economische Zaken,
G. J. Wijers